

Utbildningsinspektion i Hagaskolan, grundskola F–5

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser och bedömning av lärandet. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Hagaskolan	Antal elever
Skolbarnsomsorg	120
Förskoleklass	35
Grundskola	213
Särskola	4

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–5. Skolan ligger mitt i stadsdelen Haga i centrala Göteborg. Skolans äldsta del är byggd 1827. Den delen av byggnaden är väl bevarad och där är nu skolans matsal/bibliotek belägen. De två andra delarna av skolan är byggda 1887 och 1986. Skolbyggnaderna är hopbyggda med de övriga husen i kvarteret och skolgården utgörs av byggnadernas innergård.

Alla klasser på skolan är åldersblandade och skolans elever och pedagogiska personal arbetar i arbetslag. Varje arbetslag består av tre klasser, en med förskoleklass och årskurs 1, en med årskurserna 2 och 3, och en med årskurserna 4 och 5. Eleverna tillhör samma arbetslag från förskoleklass till årskurs 5. På skolan finns också ett fritidshem, som är integrerat i skolan, och för de äldre eleverna en fritidsklubb.

Genomförandet av inspektionen i Hagaskolan

Skolverket sände den 24 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektionsteamet med ansvar för inspektionen i Hagaskolan har bestått av undervisningsrådet Eva Wallentin samt experten Leif Hagstrand. Besök i Hagaskolan genomfördes den 12-13 april 2005.

Skolverket kommer att följa upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

För stadsdelen upprättas även en stadsdelsrapport där stadsdelsövergripande förbättringsområden tas upp. Skolrapporten bör därför läsas ihop med stadsdelsrapporten.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Östra Hagaskolan i stadsdelen Linnéstaden, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Hagaskolan genomfördes formella intervjuer med de tre arbetslagen, två elevgrupper, elevhälsoteam, representanter från föräldraföreningen samt rektorn. Lektionsbesök gjordes i samtliga arbetslag. Under skolbesöket fördes vidare

spontana samtal med elever och personal och inspektörerna deltog i ett möte med skolans kamratstödjare.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning kallad "Balansen". I "Balansen" ingår regelbundna kvalitetsmätningar.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och lust att lära. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I Hagaskolan i stadsdelen Linnéstaden har eleverna möjligheter att arbeta i demokratiska former och på så sätt ges de möjlighet att delta i beslut om verksamheten. De har regelbundet klassråd och elevråd. Eleverna visar vilja att påverka och tycker det är viktigt att kunna påverka. De tycker att de vuxna på skolan lyssnar på elevrådets åsikter. Elevrådet har kunnat påverka maten, exempelvis har de fått mer sallad, "vattenmaskin" och kryddor. Just nu pågår ett arbete med att förbättra skolgården och elevrådet skall bygga en modell över skolgården.

På klassråden tar eleverna upp det som rör den enskilda klassen såsom utflykter, turneringar m.m. De tar också upp det de vill lyfta till elevrådet samt frågor från elevrådet.

Eleverna har också inflytande över sitt lärande på olika sätt. Två elevrepresentanter i varje arbetslag deltar i personalens arbetslagsplanering där de får ge förslag till vad de skall arbeta med och hur de skall arbeta, exempelvis med arbetslagets temaarbete. Via kamratstödjargruppen får eleverna lägga upp skolans årliga vänskapstema och i det dagliga arbetet får eleverna planera arbetet i sina planeringsböcker. Inspektörernas intryck är att eleverna på Hagaskolan på många olika sätt får möjligheter att påverka sin utbildning. De äldsta eleverna ger dock uttryck för att deras idéer inte fullt ut tas tillvara och att det inte blir så mycket av deras medbestämmande. "Lärarna tar ändå det temat de bestämt sig för" uttrycker de.

Eleverna ansvarar för sin utbildning och miljön på skolan. De uttrycker att de går i en gammal men väl bevarad skola. Eleverna har ansvarsuppgifter såsom att städa i klassrummet och torka av borden i matsalen. Inspektörerna lägger märke till att eleverna på eget initiativ torkar åt varandra och även åt inspektörerna. De tar också ansvar för sitt lärande genom sina individuella utvecklingsplaner och den egna planeringen. De tycker det är viktigt att gå i skolan för att lära för li-

vet, läsa, räkna och umgås med kompisar. En elev uttrycker att han lärt sig hantera sin ilska och att det är den viktigaste kunskapen. De föräldrar inspektörerna intervjuar uttrycker att eleverna utvecklas till självständiga individer som kan planera och argumentera. De tycker eleverna har en fin och trygg miljö och eleverna trivs på skolan. De yngre eleverna berättar för inspektörerna att de tycker det är roligt att gå till skolan och att de känner sig trygga. På de flesta lektioner inspektörerna bevistar är det en lugn arbetsmiljö och en god stämning råder.

Det förekommer enligt eleverna ingen mobbning just nu. Det har förekommit men då personalen tagit tag i problemet har det blivit bra. Det förekommer bråk och slagsmål ibland men alla på skolan arbetar aktivt för en så trygg miljö som möjligt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna i Hagaskolan utvecklar goda kunskaper vad gäller normer och värden. Eleverna visar vilja att påverka och ta ansvar. De är duktiga på att tillämpa demokratiska arbetsformer och de tar ansvar för varandra och för skolans miljö. Arbetet med elevinflytandet kan dock utvecklas så att de äldre eleverna känner att deras åsikter bättre tas till vara.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förtrogenhet att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Hagaskolan följs elevernas kunskapsutveckling upp på olika sätt, genom portfolio, individuell utvecklingsplan, läsutvecklingsstege, nationella prov och andra prov.

I sin portfoliopärm kan eleverna se sin utveckling på ett tydligt sätt och i en klass har eleverna skriftligt motiverat valet av alster till pärmen. På så sätt blir de medvetna om kvaliteten på sina arbeten.

Eleverna har en realistisk uppfattning om sin förmåga att lära och klara sig självständigt. De visar förmåga att arbeta både självständigt och tillsammans med andra. De uttrycker att de tror sig ha tillräckligt goda kunskaper för sina fortsatta studier i andra skolor.

Mål för arbetet på kort sikt finns i en del klassrum uppsatta på väggen. Exempelvis finns mål inför temat Ostindiefararen och temat Hälsa, i form av tankekartor.

På skolan finns konkretiserade kursplanemål i matematik, svenska och engelska som används av de flesta lärarna. Dessa används vid utvecklingssamtalen och eleverna är på så sätt medvetna om målen för undervisningen i dessa ämnen. Eleverna är dock inte medvetna om hur dessa mål är kopplade till målen i 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen (Lpo 94) fritidshemmet samt de nationella kursplanerna. På skolan planerar lärarna att fram-

över konkretisera kursplanerna i fler ämnen. På skolan finns i nuläget ingen samsyn i hur måluppfyllelsen mäts i dessa ämnen.

Resultat nationella ämnesprov årskurs 5 på Hagaskolan	2004
Totalt 27 elever	
Andel elever med godkänt resultat i svenska	93 %
Andel elever med godkänt resultat i engelska	96 %
Andel elever med godkänt resultat i matematik	78 %

Utifrån elevernas förutsättningar bedömer rektorn på skolan att dessa resultat är tillräckligt goda.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna vid Hagaskolan utvecklar goda kunskaper och färdigheter i enlighet med målen i Lpo 94 och de nationella kursplanerna. Elevernas medvetenhet om målen för utbildningen kan utvecklas genom att skolan gör läroplanens samt de nationella kursplanernas mål tydliga för eleverna. En samsyn i hur måluppfyllelsen mäts i andra ämnen än svenska matematik och engelska bör utvecklas.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Hagaskolan finns väl genomarbetade normer och regler för arbetet. Dels ett dokument kallat värdegrunden som alla elever känner till och som finns uppsatt i klassrummen, dels andra gemensamma regler. Dessa dokument har arbetats fram av personalen, eleverna och föräldrarna och de revideras regelbundet. Det finns också regler för påföljder. Detta år har skolan börjat med att eleverna får arbeta igen det de missat då de exempelvis kommit in för sent efter rast, med ett så kallat ”kom igen pass” en gång per vecka.

Eleverna har möjlighet till inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan på olika sätt. De deltar i klassråd, elevråd och har representanter med på arbetslagens planeringsmöten.

Skolan har en aktiv föräldraförening. Föräldrarna anordnar skolstartfest på skolgården samt fest vid skolavslutningen och de arbetar aktivt för att förbättra skolans miljö. En grupp föräldrar arbetar med skolgårdsförbättring och en grupp med marknadsföringsfrågor. De vill att eleverna skall känns stolthet över sin skola. Detta läsår har eleverna som förut gick på Västra Hagaskolan flyttat in i huvudbyggnaden vilket medfört fler elever i samma byggnad och fler elever på skolgården. Därför arbetar både elevrådet och föräldragruppen med att förbättra skolgårdsmiljön. Föräldrarna har också ordnat fredagscafé för eleverna efter skolans slut, vilket varit mycket uppskattat.

Skolans mål är att alla på skolan skall känna sig trygga, trivas och vara omtänksamma mot varandra. För att uppnå detta arbetar alla aktivt mot alla former av kränkande behandling. Dels arbetar man förebyggande genom regelbundna kompassamtal i klasserna, fadderverksamhet, dels genom ett aktivt kamratstödjararbete. Kamratstödjarna får i början av varje läsår en dags utbildning och de träffas regelbundet med de ansvariga lärarna. Vid det kamratstödjarmöte inspektörerna deltar i visar kamratstödjarna att de tar sin uppgift på största allvar. Vid detta möte har de inte några större problem från klasserna att ta upp och i de tidigare fall som tas upp rapporterar kamratstödjarna nu om klara förbättringar.

Eleverna på skolan berättar vid intervjuer att de vuxna reagerar direkt om något händer och att det på så sätt sällan uppstår mobbning och att man kommer tillrätta med de problem som uppstår.

Handlingsplan mot mobbning och mot hot och våld finns. Planen tar upp alla former av kränkande behandling och vilka åtgärder som skall vidtas. En årsplan finns också för arbetet under året och under hösten delar kamratstödjarna ut en enkät med frågor rörande trivsel, vänskap och mobbning.

Skolans elevhälsoteam består av skolsköterska, kurator, psykolog, specialpedagog samt rektorn. De träffas varannan vecka. Skolsköterskan genomför förebyggande hälsoarbete och kuratorn stöttar elever enskilt eller grupper av elever. Kuratorn arbetar också tillsammans med lärarna vid exempelvis temaveckor eller då behov uppstår.

Varje år anordnar kamratstödjarna en Vänskapvecka. Detta läsår var veckan inriktad mot temat att må bra och olika aktiviteter såsom dans, utevistelse, fruktdag, drogföreläsning m.m. genomfördes. För att stimulera eleverna att röra på sig har idrottsläraren påbörjat ett arbete där eleverna genom olika aktiviteter samlar poäng till en promenad till Zimbabwe, där elevernas vänskapsskola ligger. Under temaveckan kom eleverna med gemensamma ansträngningar till Paris. Ett arbetslag följer upp temaveckan med ett eget tema om kroppen och en klass har eleverna gjort en mycket illustrativ utställning över hur mycket socker det finns i olika livsmedel.

Sammanfattningsvis bedöms Hagaskolan vara en god miljö för lärande. Det formella inflytandet fungerar bra och skolans förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling är av god kvalitet.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

I Hagaskolan finns en lokal arbetsplan där skolans övergripande mål samt organisation m.m. beskrivs. Där framgår bl.a. att Hagaskolan verkar för att alla barn utvecklas i sin egen takt och i samspel med andra. Barnen skall bli självständiga och samarbetsvilliga. Barn i olika åldrar får fostra och lära varandra.

Grundtanken är att varje barn skall få utvecklas och lära sig i sin egen takt efter vars och ens förutsättning och intresse oavsett levnadsålder, samt att inlärningsprocessen sker i samverkan med andra barn i olika åldrar.

Skolan är utifrån denna målsättning organiserad i åldersintegrerade klasser. Varje arbetslag, kallat spår, består av tre klasser, en klass med elever i förskoleklass och årskurs 1, en klass med årskurserna 2 och 3 och en klass med årskurserna 4 och 5. Eleverna går i samma spår alla åren på skolan och på så sätt skapas enligt lärarna trygghet och möjlighet att följa elevens kunskapsutveckling genom åren.

Fritidshemsverksamheten är integrerad i spåren och personalen hjälps åt under dagen. Förskolebarnen börjar dagen i lugn och ro i sin egen grupp genom flexibel starttid på morgonen. Därefter arbetar klassen ihop eller i olika andra grupperingar. För de yngsta läggs stor vikt vid att lära genom lek. Vid inspektörernas besök spelar eleverna dockteater och bygger med klossar. Organisationen ger möjlighet till att gruppera på olika sätt beroende på elevernas behov. Inom arbetslagen har eleverna faddrar för att lära känna de äldre eleverna. Arbetslagen arbetar periodvis med gemensamt tema i de tre klasserna och ibland med klassens eget tema. Under läsåret förekommer också gemensamma teman för hela skolan såsom den årliga vänskapsveckan. Under inspektionsveckan arbetade ett arbetslag med temat växtriket. Under temadagen arbetade de i grupper med elever från förskoleklass och årskurserna 1–5 blandat. Inspektörerna var med då de arbetade med olika odlingar, målade Claude Monet målningar och lärde om kretslopp och fotosyntes.

Eleverna berättar att de får lära sig på många olika sätt. De genomför exempelvis intervjuer, spelar teater, ser på film, gör egen film, egen forskning, bygger/konstruerar och går på studiebesök. Under de lektionsbesök inspektörerna gör ser inspektörerna också flera exempel på olika arbetssätt och att eleverna under matematiklektionerna får arbeta praktiskt. De mäter ute och inne och arbetar med mönster.

Eleverna får arbeta utifrån sina egna förutsättningar på olika sätt. De har en egen planeringsbok där de planerar veckans arbete. Planeringen är individuell och de läxor de får är oftast individuella. För att koppla den individuella utveck-

lingsplanen som skrivs vid utvecklingssamtalet, till den individuella planeringen, har eleverna sin utvecklingsplan i planeringsboken eller i sin portfoliopärm.

Eleverna utvärderar veckans arbete i planeringsboken där de reflekterar över om de hunnit sin planering och om vad de lärt sig. I en del klasser tar eleverna hem böckerna till föräldrarna för information och underskrift. Inspektörerna kan se att eleverna på så sätt får goda möjligheter att reflektera över sitt lärande. Ett annat exempel på reflektion är, vid ett lektionsbesök inspektörerna gör, då läraren avslutar lektionen med att eleverna får fundera över vad de blivit säkrare på under lektionen samt när de kan ha nytta av sina förvärvade kunskaper.

Lärarna berättar att de på olika sätt låter eleverna utvecklas utifrån sina förutsättningar. Exempelvis stimuleras eleverna genom att de får gå vidare i egen takt, att man "vågar stryka i läroboken", genom eget forskningsarbete och genom att eleverna får visa och berätta för varandra. Trots detta uppger några av de äldre eleverna att de efterlyser tydligare utmaningar. De säger att det ofta är för lätt, speciellt på temaarbetet, och att de inte behöver tänka så mycket.

Skolans elevhälsoteam består av specialpedagog, psykolog, skolsköterska samt kurator och rektor. På skolan finns många elever i behov av särskilt stöd. Skolans specialpedagog uppger att det finns 42 elever med åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som inspektörerna studerat är av god kvalitet. Inför åtgärdsprogrammet görs en skriftlig kartläggning. Helst vill elevhälsoteamet att denna kartläggning görs innan ärendet tas upp på teamets möten. Ibland tar dock läraren direkt kontakt med berörd personal i teamet. På skolan finns väl genomarbetade rutiner för arbetet. Planer finns för det dagliga elevvårdsarbetet och för handläggning av elevvårdsärenden och dessa planer revideras regelbundet. Samarbete sker med socialtjänsten i Linnéstaden.

På Hagaskolan finns särskoleelever integrerade sedan ett år tillbaka och på skolan finns en verksamhetsbeskrivning för särskolan. Dessa elever följer särskolans kursplaner och de har stöd av elevassistenter. Enligt lärarna fungerar detta väl och de ser att eleverna utvecklas positivt. Inspektörerna kan utifrån lektionsbesöken konstatera att eleverna arbetar enskilt men också tillsammans med de andra eleverna i klassen.

På Hagaskolan genomförs utvecklingssamtal minst två gånger per läsår. Inför samtalen får elever och föräldrar tänka till om skolan och arbetet. Samma underlag fylls också i av läraren. Vid utvecklingssamtalen skrivs den individuella utvecklingsplanen. Vid utvecklingssamtalen används skolans konkretiserade kursplanemål i matematik, svenska och engelska av de allra flesta lärarna. Eleverna uppger för inspektörerna att de är nöjda med samtalen.

Ett tiotal elever får modersmålsundervisning.

På skolan sker samverkan med Frälsningsarmén i ett Zimbabweprojekt. Flera av lärarna samt rektor har besökt vänskolan där och de har också fått besök från Zimbabweskolan. Samverkan med föräldrarna och näringslivet sker genom elevernas prao-dagar och annan samverkan sker med stadsdelsbiblioteket m.m.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna undervisningen i Hagaskolan vara av god kvalitet. Eleverna får pröva olika sätt att lära och de arbetar individualiserat utifrån sina egna planeringar. Individualiseringen kan dock utvecklas

ytterligare så att alla elever får tillräckligt med stimulans och tydligare utmaningar i sitt arbete.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

Hagaskolans rektor har varit anställd på skolan sedan 1991. Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen och får administrativt stöd av en byråsekreterare på 50 procent. Rektorn ingår i Linnéstadens ledningsgrupp som träffas varje onsdag på förmiddagen.

På skolan finns en bra organisation och ett genomtänkt konferenssystem. Arbetslagen har konferenstid varje vecka där alla pedagoger i arbetslaget har möjlighet att planera tillsammans. En kväll i månaden hålls arbetsplatsmöte, där förskollärare, fritidspedagoger och lärare träffas. Då tar rektorn upp olika pedagogiska frågor till diskussion.

Rektorn håller sig förtrogen med verksamheten. Alla elever inspektörerna talade med vet vem som är skolornas rektor. Eleverna vänder sig gärna direkt till henne. Eleverna berättar att hon ofta ses i korridorerna men att hon mer sällan gör besök i undervisningen. Personalen skulle gärna se henne mer i klassrummen. Någon lärare saknar "bollplank" i det dagliga pedagogiska arbetet men personalen uppger att rektorn vid utvecklingssamtalen med personalen ändå är insatt i deras arbetssituation. Rektorn är engagerad i sitt arbete och personalen uttrycker att rektorn är lyhörd och att hon litar på sin personal.

Lärarna berättar att skolan kännetecknas av ambitiös personal och väl fungerande arbetslag. Detta bekräftas av rektorn som uttrycker att alla på skolan är engagerade i sitt arbete. De föräldrar inspektörerna intervjuar berättar om gott samarbete mellan skolans föräldraförening och rektorn samt personalen.

Lärarna på skolan har olika ansvarsuppgifter. Några ingår i skolans utvecklingsgrupp. Den gruppen planerar bl.a. utvärderingen som ligger till grund för skolans kvalitetsredovisning.

Kvalitetsredovisning skrivs årligen. Till grund för denna ligger Göteborgs kommuns arbete med kvalitet, den så kallade kvalitetsdialogen, "Balansen" samt skolans egna uppföljningar såsom nationella prov, tillbuds och skadestatistik m.m. I kvalitetsredovisningen beskrivs arbetet med de fyra områden som i kvalitetsdialogen är prioriterade: Barn och elevers lärande, värdegrund, samverkan samt skolans arbete med de egna förbättringsområdena. Inga resultat finns redovisade. Vidare saknas mål för förbättringsarbetet vilket gör det svårt att följa upp och utvärdera.

Sammanfattningsvis konstaterar inspektörerna att rektorn är väl förtrogen med sitt uppdrag och tar ansvar för övergripande funktioner. Skolans kvalitetsarbete kan dock förbättras genom att system för uppföljning och utvärdering mot mål i verksamheten utvecklas. Vidare skall skolans kvalitetsredovisning utgå från nationella mål med konkreta åtgärder vid bristande måluppfyllelse för att kunna utgöra ett redskap för att förbättra verksamheten.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

I Hagaskolan ingår tiden för elevens val i de temadagar/veckor som skolan och arbetslagen anordnar. De får då enligt lärarna möjlighet att inom temats ram välja att fördjupa sig inom olika områden. Eleverna ges också möjlighet att vid annan undervisningstid arbeta med så kallad egen forskning. Vid inspektionstillfället arbetar elever exempelvis med forskning om olika husdjur och om fotbollslag. Eleverna är dock inte medvetna om att det finns något som heter elevens val och vad det innebär.

På Hagaskolan finns fysiskt handikappade elever. I den del av skolan där dessa elever går är lokalerna väl anpassade.

Utbildningen är i princip avgiftsfri. En liten avgift på cirka 50 kronor per termin tas ibland ut till utflykter och studiebesök. Avseende frågan om avgifter se vidare stadsdelsrapporten för Linnéstaden.

Verksamheten har minst den garanterade omfattningen och rektorn kontrollerar schema samt tjänstefördelningar.

Det finns rutiner för att identifiera och möta behov av särskilda undervisningsformer. Ingen elev från Hagaskolan går detta läsår i annan undervisningsform. En elev har anpassad studiegång. Beslut om anpassad studiegång återrapporteras inte till styrelsen för skolan, enligt delegationsordningen i Linnéstaden, vilket inte följer författningarna. Se vidare stadsdelsrapporten för Linnéstaden.

De elever som är i behov av fritidshemsplacering får plats i Hagaskolans fritidshem. Fritidshemmet är öppet från klockan 07.00 till klockan 17.30. Personalen uppger dock att de är flexibla och försöker tillmötesgå föräldrarnas önskemål om öppettider. Från klockan 7 till klockan 8 på morgonen är barnen samlade på ett ställe. Efter skoltiden är de på sina respektive fritidshemsavdelningar i sina spår. Eleverna har tillgång till fritidshemsplats till och med årskurs 3. Där-

efter hänvisas de till Annedalsskolan i Linnéstaden. Endast ett fåtal elever från Hagaskolan går dit detta läsår.

Information ges om vilka undervisningsformer som finns att tillgå samt om olika valmöjligheter. Inför starten i förskoleklass informeras föräldrarna om vad stadsdelen erbjuder. När de gjort sitt val av skola får de där fortsatt information inför skolstarten. Barnen får besöka sin kommande skola och träffa lärarna. Inskolning sker också till fritidshemmen. Regelbundna föräldramöten hålls i samtliga klasser och vid behov är rektorn med. Öppet Hus-kvällar anordnas också då elever och lärare visar verksamheten.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning är god vid Hagaskolan. Inspektörerna anser dock att organiserandet av elevens val bör ses över och eleverna behöver göras medvetna om vilka möjligheter de har när det gäller elevens val.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Hagaskolan är tolv utbildade lärare, tre utbildade förskollärare anställda, åtta utbildade fritidspedagoger, en resurspedagog och en dramapedagog anställda läsåret 2004/2005. En fritidspedagogtjänst är tillsatt med obehörig vikarie. Dessutom finns sju elevassistenter på skolan. (Totalt 28,35 heltidstjänster).

Kompetensutvecklingen på skolan utgår från verksamhetens behov. En del kompetensutveckling är gemensam på skolan, en del för arbetslagens behov och en del individuell. Viss kompetensutveckling är också gemensam för skolorna i Linnéstaden, exempelvis utbildning i pedagogisk dokumentation.

De yngsta eleverna har sina klassrum integrerade med fritidshemmets lokaler. Lokalerna utnyttjas flexibelt under dagen vilket ger möjlighet till arbete i olika grupperingar och med olika pedagogiskt material. De äldre eleverna har sina klassrum i nära anslutning till de yngre i samma spår där det är möjligt. Två 4–5 klasser har sina klassrum på tredje våningen. De flesta klasser har grupprum att tillgå. De äldre eleverna har elevskåp för förvaring av kläder under skoldagen. Personal, elever och föräldrar upplever lokalerna trånga eftersom alla elever numera går i samma skolbyggnad. De upplever också skolgården som liten då den utgörs av en innergård med omgivande bostadshus. Lokaler för textilslöjd/musik och idrott är i en annan byggnad. För att komma dit behöver eleverna korsa två gator med viss trafik vilket oroar föräldrarna.

För inköp av läromedel och annat undervisningsmaterial tilldelas arbetslaget pengar per elev. Vid större inköp sker samordning mellan arbetslagen eller klasserna.

Måltiderna är kostnadsfria och eleverna äter i skolans matsal som också är bibliotek. De yngre eleverna i ett spår äter i sina klassrum, dels för att matsalen är

för liten, dels för att kunna äta i lugn och ro, då särskoleelever och fysiskt handikappade elever är integrerade i dessa klasser.

Resursfördelningen till skolorna i stadsdelen ges utifrån en viss summa per elev. Därefter fördelar rektorn ut resurserna efter behov i de tre arbetslagen. Särskilda medel tilldelas för de integrerade särskoleleverna och till stöd för de fysiskt handikappade eleverna.

Sammanfattningsvis gör inspektörerna bedömningen att skolan utnyttjar de tilldelade resurserna på ett flexibelt sätt och att det finns goda förutsättningar för att eleverna skall kunna nå de nationella målen.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Hagaskolan övergripande är av god kvalitet. Eleverna trivs och tar ansvar för sin utbildning. De tycker det är viktigt att påverka och framföra sina åsikter. Eleverna i Hagaskolan utvecklar goda kunskaper och färdigheter i enlighet med målen i Lpo 94 och de nationella kursplanerna. Miljön för lärande i Hagaskolan är av god kvalitet. Det formella inflytandet fungerar och skolans förebyggande arbete för att motverka mobbing är av god kvalitet. Styrning och ledning i Hagaskolan bedöms också vara av god kvalitet. Tillgången till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning är god och skolan utnyttjar de tilldelade resurserna på ett flexibelt sätt.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- elevinflytandet,
- elevernas medvetenhet om målen i Lpo 94 och de nationella kursplanerna,
- en samsyn i hur måluppfyllelsen mäts i andra ämnen än svenska, matematik och engelska,
- individualiseringen,
- skolans kvalitetsarbete samt
- elevens val.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte författningarnas krav (förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet i dess lydelse före den 15 augusti 2005).

Datum	Ort
2005-12-21	Göteborg

Eva Wallentin
Leif Hagstrand